

Postanowienie z dnia 15 lipca 2010 r.

III SW 87/10

Niedopuszczalne jest wniesienie protestu wyborczego w formie elektronicznej.

Przewodniczący SSN Małgorzata Gersdorf, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Józef Iwulski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2010 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z protestu Beaty K. przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

p o s t a n o w i ł:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

U z a s a d n i e n i e

Na podstawie art.129 Konstytucji, art. 72 i 73 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467), Beata K. wniosła drogą mailową protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z powodu naruszenia przepisów Konstytucji i ustaw, co miało wpływ na wynik wyborów. W uzasadnieniu autorka protestu podniosła, że wybory prezydenckie nastąpiły po okresie klęski żywiołowej, która dotknęła - jak wynika z danych MSWiA – 2.157 miejscowości z ponad 14 województw. Zgodnie z art. 62 ust. 1 Konstytucji obywatel polski ma prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów, senatorów i przedstawicieli do organów samorządu terytorialnego, jeżeli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat. Zgodnie z art. 4 ustawy o wyborze prezydenta RP wybory są równe; wyborcy biorą udział w wyborach na równych zasadach. Równość zasad, to nie tylko prawna równość każdego głosu i jego oddania w samych wyborach, ale oznacza równość faktyczną, czyli możliwość udziału obywateli w tych wyborach poprzez możliwość

uzyskania informacji dotyczącej miejsc, w których można głosować, możliwość fizycznego dotarcia do tych miejsc oraz uczestnictwa w kampanii wyborczej. Mieszkańcy terenów powodziowych w tym względzie zostali poszkodowani, nie mieli faktycznie możliwości uczestnictwa w tej kampanii (brak miejsc zamieszkania, dostępu do mediów), mieli utrudnione możliwości fizycznego uczestnictwa w samych wyborach.

Ponadto zgodnie z art. 228 ust. 7 Konstytucji w czasie stanu nadzwyczajnego oraz w ciągu 90 dni po jego zakończeniu nie mogą być przeprowadzane wybory Prezydenta Rzeczypospolitej. Rada Ministrów naruszyła jednak art. 228 ust. 1 Konstytucji oraz przepisy ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej, nie wprowadzając na terytorium powodziowym stanu klęski żywiołowej. A zatem w imię wyboru danego kandydata na prezydenta, naruszono art. 228 Konstytucji RP. W świetle art. 2 Konstytucji, tj. demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasadę sprawiedliwości społecznej oraz art. 32 o równości wobec prawa (czego obywateli pozbawiono), oraz w imię zasady, iż bezprawie (niewprowadzenie stanu klęski żywiołowej) nie może być podstawą prawnych rozwiązań, Beata K. wniosła o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta RP.

Państwowa Komisja Wyborcza, odpowiadając na wezwanie Sądu Najwyższego, przedstawiła stanowisko w przedmiocie zarzutu protestu, stwierdzając między innymi, że protest przesłany pocztą elektroniczną nie został podpisany własnoręcznie przez wnoszącą, dotknięty jest zatem wadą formalną, z powodu której nie zasługuje na nadanie mu dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stanowisko przedstawione przez Państwową Komisję Wyborczą jest uzasadnione. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467), podobnie jak inne ustawy wyborcze, stanowi w art. 73 ust. 1, że protest wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego. Artykuł 75 ust. 1 natomiast stanowi, że Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym, stosując odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Protest jest więc

rodzajem pisma procesowego; niemożliwe jest wniesienie go w innej formie, czyli na przykład w postaci elektronicznej. Jednoznaczne wprowadzenie wymogu pisemności wyłącza możliwość stosowania art. 125 § 2 k.p.c., z którego wynika, że tylko gdy przepis szczególny tak stanowi, pisma procesowe wnosi się na urzędowych formularzach lub na informatycznych nośnikach danych albo za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Należałoby przyjąć, że postępowanie z protestu jest szczególnym postępowaniem cywilnym nieprocesowym, tak więc formułując katalog wymogów formalnych, które protest musi spełniać, należy odwołać się do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o wniosku w postępowaniu nieprocesowym.

Z tych względów na podstawie art. 74 ust. 1 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej orzeczono jak w sentencji.

=====